

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ár 1 évre 12'—pengő.
Postatakarékpénztári csekkszám: 43.916.

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: URAY SANDOR.

DONUM LACHRYMARUM

Révész Imre püspök igehirdetése lelkézszentelés alkalmából 1943 november 24.

Textus: Lukács 22, 54—62.

Lectio: Lukács 22, 31—34, János 13, 36—38.

Néhány évtizeddel ezelőtt a Nagytemplom és a Kollégium közötti Emlékkertben még állott az azóta másik méltó helyére, a Hősök temetőjébe került 1848—49-es emlékmű: a halott kőoroszlán. Ennek és még sok más hasonló emlékek Thorwaldsen megragadó, egyszerű fenségű alkotása, a híres luzerni kőoroszlán az őse. Ezt a svájciak annak emlékére emelték, hogy honfitársaik, a szerencsétlen végű XVI. Lajos francia király svájci gárdistái, 1792-ben a királyi palotát és családot a forradalmi néppel szemben esküjükhöz híven védelmezve, mind egy lábíg hősi halált haltak az egyetlen küzdelemben. „*Helvetiorum fidei ac virtuti, qui ne sacramenti fidem fallerent, fortissime pugnantes ceciderunt...*“ A csontjuk velejéig demokratikus és köztársasági érzelmű svájciak méltónak tartották erre a magas-tos megőrkítésre azoknak a honfitársaiknak hősi-ségét, akik, bár egy teljesen ellenkező idegen állam-rendszer, a halálra ítélt „ancien régime“ védelmé-ben, az eskü szentségeért és a zászló becsületéért utolsó csepp vérükig megállottak.

A debreceni és a luzerni kőoroszlánok örök időkre példázzák és magasztalják az emberi hősiesség leg-magasabb fokát: mindhalálíg védelmezni még egy teljesen reménytelen ügyet is, az eskühöz és a becsü-lethez híven. Jó bizonyságok alapján jó reménység-ben vagyok és vagyunk, ifjú szolgatársaim, a felől, hogy a már ideiglenes kibocsátástokkor letett és most megújítandó szent esküvéstek alapján egyikő-tökből sem hiányoznék adandó esetben a hősiesség-nek ez a foka. Hiszen ha van zászló, amely alatt érdemes utolsó csepp vérig harcolni, bármily remény-telennek lássék is ügye a földön pillanatnyilag: akkor a Krisztus zászlaja az.

Mégis, lássátok: az Úr nem fogadta el Pétertől, amikor felajánlotta magát erre a legmagasabbfokú emberi hősiességre az Ő követésében. Előre figyel-meztette Pétert arra, hogy a hősiesség a legmagasabb-

rendű emberi erő kifejtés, amelynek, mint minden pusztán emberi erőkre támaszkodó teljesítménynek, épp annyi a szakadéka, mint az orma, épp annyi az árnya, mint a fénye. Péter nem hitt Mestere figyelmeztetésének: vakmerően élethalál-harcot akart kezdeményezni érte a getsemánéi elfogatáskor, s talán még vakmerőbben, mert már egymagára maradvá, utána mert menni Jézusnak a főpap udvarába is. Péter nem gyávaságból tagadta meg Azt, akiért negyedórákkal azelőtt többször kockáztatta az éle-tét: egyszerűen felmondta a szolgálatot testi és lelki ereje akkor, amikor a legnagyobb szüksége lett volna rá.

Péternek nagyszerű hitvallása volt a Jézusról, mint Krisztusról, az élő Isten Fiáról — bizonyára tinéktek is épúgy, mint őneki, szívetekből jó ez a hitvallás. Péter életet, családot, jövőt, mindent kész volt rátenni hitvallására — úgy, ahogyan bizonyára készek vagytok ti is. Péternek egy hiányzott ahhoz, hogy Urának hí szolgája, Mesterének kipróbált és megbízható tanítványa és apostola lehessen: az, amit az ő egyház aszkétái, elsősorban éppen az ő esetére gondolva, „donum lachrymarum“-nak nevez-tek, hiányzott a valódi szívtöredelemből, a teljes bűnbánathól fakadó keserű könnyek édes ajándéka — az a kérdés, tinéktek megvan-e már?

Nem azt jelenti ez, hogy Krisztusnak igaz szol-gája csak az lehet, aki már egyszer vagy többször megtagadta Őt s még hozzá úgy, olyan súlyosan, olyan botránys körülmények közt tagadta meg, mint Péter. Csak nagy fa vethet olyan nagy árnyékot, amelyet a Kőszikla-tanítvány ott a Főpap udvará-ban vetett. De mindenestre jelenti ez azt, hogy senki sem lehet Krisztusnak igaz szolgája, akiben még össze nem tört az önerejében való bizakodás, aki még rá nem bízta magát és szolgálatát teljesen a Kegye-lemre, akinek még át nem fúrta szívét az a tekintet, amely átfúrta a Péterét, aki még erre az isteni szomorúsággal teljes tekintetre meg nem utálta magát minden önhitségével és minden egyéb bűné-

vel egyetemben, és akinek átfúrt szívéből s megvakult hiú szemeiből még meg nem eredt a könny, a véres könny, a bukott ember könnye és az újjászülető istengyermekek sírása.

Hős akarsz lenni, testvérem, ifjú pásztor? Nem is lehet ez másképpen, csak az a kérdés, kinek vagy minck akarsz a hőse lenni. A falu hőse, a nép hőse? Vigyázz: Jé ust legelőször a saját faluja tagadta ki, és Ő meghalt népéért és népe miatt, de nem a népe élén halt meg s népétől kátkozva halt meg. A haza hőse és a nemzet hőse? Mindig az is volt négyszáz esztendőn át a magyar református prédikátor — de valahányszor csak ennyi akart lenni és semmi több, mindig a hivatása lényegét árulta el, politikusi és kortspappá, kálvinista pópává fajult s végsőleg hazájának, nemzetének is ártott. Az esme hőse, a világnézet bajnoka? Ó, nézz végig az igazán hősi vérben az ő földtekén: *most* derül ki, mennyi hősi halottja lehet *nem* keresztyén, sőt a keresztyénséggel szöges ellentétben álló eszméknek és világnézeteknek is.

Te egyedül csak a Krisztus hőse lehetsz, testvérem, ifjú pásztor. Személyes, boldog rabszolgája annak, aki téged szerelmével győzött le, vére árán tett tulajdonává; aki akkor vett körül legerősebben hűségével, amikor te hűtlenkedtél s hitetlenkedtél; aki akkor árasztotta ki rád legdrágább áldásait, amikor átkozódtál. Igen, aki akkor tekintett rád ítéllettel és mégis irgalommal teljesen, amikor te végső kétségbeesésben azon voltál, hogy elfordulj Tőle a Sátánhoz, aki téged is kikért, hogy megostályjon — de Ő mádkor ott érted, hogy el ne fogyatozók a te hited, sőt íme most küld, hogy megtérvén, atyádfiait is erősítsd.

Ó, körülünk a kísértés rettentő éjtszakája, bennünk minden hősi esztendő mellett is emberi erőnk végső voltának leverő érzete — ki állhatna meg a Krisztus szolgálatában, hívják bár azt munkának, harnak, hitvalló szenvedésnek, Krisztus nélkül, a vele való személyes, élő közösség nélkül, megmentő, szabadító hatalmának napenkénti megtapasztalása nélkül — a könnyek ajándéka nélkül?!

Síri, Péter, síri — Urad ma rádt tekintett. Síri, hogy örüljenek az angyalok az égben, és örüljenek a földön azok, akikhez küldöttél.

A felszentelt ifjú lelkészek nevében mondott köszönet

Elmondotta Dr. theol. Bartha Tibor vallásoktató-lelkész, Munkács.

Mélyen tisztelt Egyházkerületi Közgyűlés!

Az elhivatás külső jegyeiért, amelyekkel a mostani szeretségesen ünnepélyes alkalommal felékesítettünk, méltóztassék elfogadni alázatos fiúi háláinkat, szívből jövő köszönetünket.

Krisztusban Atyák!

A mi szívünk remcsak ezért az óráért van telve irántatok hálával. Ha elhivatásunk külső történetére emlékezünk, ezt a fájdalmasan, kimondhatatlanul édes történetet elválaszthatatlanul és széttephe-

tetlenül egybeforrottnak látjuk — és fogjuk örökké látni — a Ti jóságos orcátokkal. Amikor a hívó szó először érintett meg bennünket, mint igen távoli és bizonytalanul hallott üzenet — a Ti kezeitek nyúltak le érettünk, hogy a Hívó felé vezessetek. Neveltetek és csiszoltatok, rólunk gondoskodtatok és érettünk imádkoztatok. Mikor meggingottunk, érettünk aggódtatok és miattunk könnyeztetek. Mikor összetörettünk, hozzánk hajoltatok és vigasztaltatok. Minderről megemlékezünk és szívünket csordultig betölti a fiúi háladatosság, amikor áldó kezeitek alá hajtjuk fejünket.

Nincs nagyobb hála a fiak szívében az atyák iránt, mint a Krisztusért való hála. Nem szép szavaink, nem emberi bölcseségeitek, nem tudományotok hagyta bennünk a legmélyebb nyomokat, hanem, hogy Krisztust megmutattátok nekünk. Amikor exmittáltatok, igétekben megcsendült számunkra Krisztus szava. Megérettük, hogy Krisztus az, aki Bennetek és általatok küld: „gyógyítsátok a betegeket“ „és mondjátok nekik: Elközelített hozzátok az Isten országa“.

És amikor most megjöttünk Hozzátok onnét, ahová Krisztus által Krisztus nevével küldettünk — a Ti szemeiteknek szerető tekintete, a híveknek éneklése, buzgóságos imádkozás és az Igének zengése, mint lehulló kárpit, egy fenséges orcát mutat fel szemeink előtt: Krisztust, a tanítványok Mesterét, a mi szeré mesünket. Tudjuk, hogy most valóságosan jelen van lélek szerint, Előtte állunk. Az első útról visszatért tanítványokat Ő kérde meg: Gyógyítottátok-e a betegeket és mondottátok-e nekik, hogy elközelített az Istennek országa? Megkérde, hogy aki minket hallgatott, Őt hallotta-e? — és Krisztust vetette-e meg az, aki minket megvetett? Megkérde, hogy megtapasztaltuk-e, hogy az Ő nevében az ördögök is engednek nekünk?

Atyák! Fogjátok meg kezeinket és imádkozzatok érettünk és velünk, hogy feleletünk lehessen a hetven tanítványok felelete — ujjongó, boldog felelet —: „Uram“ — valóban megtapasztaltuk — „még az ördögök is engednek nekünk a Te neved által“.

Atyák! Hívek sokasága, Atyafiak! jöjjetek segítségül imádságotokkal, hogy együtt tanúskodjatok, könnyhullatással könyörögjete velünk, hogy megzendüljön ezen a megszentelt helyen az angyaszentegyház Urának szava és az Ő szájából is meghallhasuk felavattatásunk Igéit ebben az órában: „Ímé adok néktek hatalmat, hogy a kígyókon és skorpiókon tapodjatok és az ellenségnek minden erején; és semmi sem árthat néktek.“

Szolgatársak! Örvendezzünk, dicséretet énekeljünk, nem a hatalomért, mely az ellenség felett adatott nekünk, nem felavattatásunkért — hanem azért, hogy neveink fel vannak írva a mennyekben.

Károlyi Gáspár szobra Budapesten. E címen közölt multheti híradásunk kiegészítésül közöljük, amit Bereczky Albert budapesti Pozsonyi-úti lelkipásztortestvérünkől tudakoltunk meg, hogy Károlyi Gáspár szobrát a főváros készítteti és állíttatja a Pozsonyi-úti református templom elébe. A szobrot Halmágyi István szobrászművész készíti. A modell már kész is van. A szobor 3 méter magas. Keblére ölelt Bibliával s égre emelt tekintettel ábrázolja az „istenes vén embert“. A szobrot nemes kőbe vésik és a jövő tavasszal állíttják fel.

P A P S Z E N T E L É S

Írta: BAJA MIHÁLY.

„Jertek, örvendjünk mindnyájan“
 Zendül a zsolozsma lágyan
 A Nagytemplom boltjain belől.
 Ki e földet teremtette,
 Igéjével bevetette:
 Aratókra vár mindenfelől.

A régiek im, elmúlnak,
 És mindenek megújulnak
 Szép szivárvány kél a borúra.
 Éjő csipke bokra lángol:
 Oldd sarúdat, ifjú vándor,
 Így akarja az Élet Ura.

Idők méhe, eljövendő,
 Mit hoz rátok a Jövendő?
 Szegények lesztek, míg csak éltek!
 De akik az Úrban bíznak,
 Elviselni többet bírnak,
 S a bajoktól sohase félnek.

Mentek, mint szelíd bárányok,
 Hol senki sem vigyáz rátok,
 Prédájául a farkasoknak.

Mentek a pogányok közé,
 Prédikálni mindörökké
 Hírét az Evangéliomnak.

Azt az élő, tiszta lángot,
 Mely megváltja a világot
 Vérével az Isten Fiának.
 Kit keresztre vontak váltig,
 S Golgotája ekként válik
 Üdvére a beteg világnak.

Atyák, egyházunk Vénei,
 Az Istennek törvényei
 Tibennetek valóra válnak:
 Áldást hintsetek fejökre,
 Leheljetek a lelkökbe,
 Félelme ellen a Halálnak.

Én feleim, jertek, jertek,
 Vegyétek fel a Keresztet,
 Mely pályátok egyetlen éke,
 S kezeteket felemelve
 Dicsőséggel menjete be
 A ti Uratok Örömébe.

Énekelhető a 95-ik zsoltár dallamára.

Egyházkerületi közgyűlés

Idei rendes egyházkerületi közgyűlésünket az Elnökség 1943. évi november hó 24-re hívta össze. Előző nap, november 23-án délelőtt rendes bírósági ülések voltak, melyen három csoportra oszolva, összesen hat közigazgatási ügyben és négy fegyelmi ügyben hozott ítéletet a bíróság. November 23-án délután az esperesi és gondnoki kar tartott értekezletet püspök és főgondnok urak elnökelete alatt.

November 24-én reggel nyolc órakor, ősi tisztes szokás szerint, a debreceni Nagytemplomban folyt le a lelkészszentelés. Ezen az Igét főtisztelt püspök úr hirdette. Nagy örömeinkre szolgál, hogy beszédét, Lapunk vezetőhelyén, teljes terjedelmében közreadhatjuk. A lelkészszentelés sorrendjét már Lapunk előző számában ismertettük. E helyen közöljük a felszentelt ifjú lelképásztor és lelkésztestvérek névsorát.

Lelkészszentelésre jelentkeztek:

Ács Mihály (Barátka), Bajusz Gyula (Tiszafüred), Dr. Bartha Tibor (Munkács), Batta László (Szatmárnémeti), Berencsi Géza (Gyüre), Bécsi István (Beregszász), Bihari István (Karcag), Bittó Zoltán (Nagyvárad), Börzsönyi József (Túrkeve), Csutoros Sándor (Kismarja), Fabó Zsigmond (Kuh hegyes), Gál Miklós (Mezőkaszony), Hadházy Antal (Visk), Héder-váry Dezső (Beregszász), Horváth János (Nagykakucs), Illyés Gyula (Bulcsú), Inczedy Márton (Vámosoroszi), Juhász Sándor (Vésztő), Kabay István (Patóháza), Kecskés Balázs (Nagyvárad), Kiss Ferenc (Érkeserű), Kiss Gyula (Kisnamény), Kiss János (Füzesgyarmat), Kiss István (Nyíregyháza), Kiss Tamás (Nagyvárad), Kovács Ferenc (Püspökladány), Kósa Ferenc (Gyula), Kurucz József (Nagyvárad), Kúthy István (Ura), Magyary Sándor

(Örvénd), Miszlai János (Batiz), Molnár Lóránt (Értarcsa), Nagy Sándor (Tiszanagyfalu), Nagy Sándor (Hegyközszeretmiklós), Nagymáté László (Tiszacsege), Orcs Árpád (Nagykároly), Órsi János (Debrecen), Peleskey Károly (Máramarossziget), Puskás Lajos (Tetétlen), Rapcsák Péter (Hódmezővásárhely), Szabó Béla (Apagy), Szabó Sándor (Kisvárd), Szabó Sándor (Avasújváros), Szalay Gyula (Orosháza), Telkes György (Tarpa), Tokaji Gyula (Okány), P. Tóth Lajos (Szolyva), Vadon Sándor (Tunyog), Varga Tibor László (Avasfelsőfalu).

*

A lelkészszentelés végén Dr. Bartha Tibor munkácsi vallásctató-lelkész mondott köszönetet. Az ő beszédét is közöljük, mint második cikket, Lapunk mai számában.

A nagytemplomi szent szolgálat után, az egyházkerület tagjai felvonultak a debreceni városháza dísztermébe, ahol báró Vay László főgondnok, aktuális beszéddel nyitotta meg a közgyűlést. (Beszédét lapzárlat miatt, legnagyobb sajnálatunkra, most nem, majd csak jövőheti számunkban közölhetjük.)

Az egyházkerületi közgyűlés melegehangú és lelkes táviratban köszöntötte a főméltóságú Kormányzó urat.

A közgyűlés elején esküt tettek Dr. Balla Bertalan, Dr. Végh József újonnan választott egyházkerületi tanácsbírák, valamint Dr. K. Nagy Zoltán, még a múlt év végén megválasztott tanácsbíró, kinek eskütétele betegsége miatt eddig elmaradt. Hozzájuk püspök úr intézett üdvözlő szavakat, melyre Dr. Balla Bertalan válaszolt.

A közgyűlés további folyásáról majd csak jövő heti számunkban referálhatunk, a szerda déli hivatalos lapzárlat miatt.

(U. S.)

HÍREK AZ EGYHÁZMEGYÉKBŐL

BEREGI EGYHÁZMEGYE.

Hármas ünnep Barkaszón. Emlékezetes, felemelő három ünnepségben részesült a barkaszói református egyház november hó 14-én. A délelőtti ünnepélyes istentisztelet keretében adta át rendeltetésének Bary Gyula, aberegi egyházmegye esperese az 1818-tól 1828-ig épült, az idő által megrongált, a hívek áldozatkészségéből az ezidei öszön kijavított templomot és tornyot. Az ünnepi istentisztelet alapigéje az Esdrás 3: 8—13. és I. Mózes 28: 17 b versek. A beszéd arról szólt, hogy a templom akkor szenthely, ha a gyülekezet megtér Istenhez és engedelmeskedik a megszentelő Lélek indításának. Az ünnepi istentiszteleten a barkaszói református vegyeskar Nagy Gáspár állami tanító, kántor vezetésével szerepelt. A gyülekezet által adott közebéd végeztével délután presbiteri konferencia volt a szomszédos hat gyülekezet presbitériumának bevonásával. Hatvan presbiter vett részt ezen az építő összefogó konferencián Bary Gyula esperes elnökölt. Balogh Miklós kétgúti lelkipásztor a Máté 10: 32—33. alapján bizonyágtételre hívta fel a jelenlévőket. Gáthy Lajos izsnyéti lelkipásztor a presbiteri tanivalókat és tisztet tárta a hallgatóság elé a Titus 1: 5—9. versek és a presbiteri eskü alapján. Rajtuk kívül felszólalt a barkaszói gyülekezet lelkipásztora: Fóris Endre, aki a szükséges szeretetről emlékezett meg. — Este végül az egész gyülekezet bevonásával templomi vallásos ünnepély volt. Ezen Horkay István szernyei lelkipásztor hirdette az Igét, majd Zimányi József egyházmegyei missziói lelkész tartott előadást, hogy mit kíván Isten az egyháztagoktól. Ezen az ünnepélyen közreműködött még Nagy Mária állami tanítónő.

BÉKÉSBÁNÁTI EGYHÁZMEGYE.

A körösladányi református templomban Szabó Pálné szül. Kozák Mária 1000 pengős adományából s a gyülekezet körülbelül 500 pengős hozzájárulásából a villany bevezette. Ünnepélyes közhasználatra való bocsátása 1943 okt. 31-én történt lélekemelő templomi ünnepély keretében. — A templomi ünnepély Percz István komádi esperes buzgó imádságával kezdődött. Megnyitó beszédet tartott Nyakas Sándor református lelkész. Énekelt a református iskola gyermekénekara Török Béláné szül. Török Irén tanítónő vezetésével. Saját verseiből szavalt Kovács Károlyné kőszegremetei lelkipásztor neje. Szólóéneket adott elő Tikász István békési református tanító. Igét hirdetett Gönczy Béla vésztői református lelkész. A templomi ünnepély a Hímnusz és a 245. dicséret 10. versének elénekléssel fejeződött be. A templomi ünnepélyt a körösladányi református Asszony-szövetség rendezte, mely Dr. vitéz Szentannay Pálné elnöke alatt fejt ki buzgó munkát.

A körösladányi református Leányegyesület áldásos munkát fejt ki Nagy Iona református tanítónő vezetése mellett. A Leányegyesület az orosz fronton küzdő katonáknak szép nemzetiszínű zászlót küld.

BIHARI EGYHÁZMEGYE.

A bihari református egyházmegye 1943 december hó 8-án és 9-én Nagyváradon tartandó lelkészi továbbképző konferenciájának programja: *December 8-án*, d. e. 9 órakor: *Áhítat*. Tartja: Csutoros Sándor kismarjai lelkipásztor. A konferenciát megnyitja: Vadai Béla esperes, elnök. A konferencia programját ismerteti: Csávás Sándor missziói előadó. D. e. 10—12-ig: „*Hogyan képezheti tovább magát a lelkipásztor?*” címen előadást tart Dr. Incze Gábor nagyváradai lelkipásztor, theologiai magántanár. Felkért hozzászólók: Orth Imre biharpüspöki lelkipásztor és Dr. Csikesz Tibor nagyváradai vallásos tanár. D. e. 12—1/2-ig: *I. tc. ismertetése*. Előadó: Hegedűs Kálmán nagykeréki lelkipásztor, e. m. tanácsbíró. Felkért hozzászólók: Andó Ferenc e. m. tanácsbíró, csökmői és Szennyessy József szalárdi lelkipásztorok. D. u. 3—1/2-ig: *II. tc. ismertetése*. Előadó: Csávás Sándor bojti lelkipásztor, e. m. missziói előadó. Felkért hozzászólók: Szűcs László hegyközcsatári és Fodor József fugyivásárhelyi lelkipásztorok, e. m. tanácsbírók. D. u. 1/2—6-ig: *A VI. tc. ismertetése*. Előadó:

Dr. Barcsay Károly vmi tisztifőügyész, e. m. ügyész. Felkért hozzászólók: Dr. Szabó Lajos és Kiss Károly nagyváradai lelkipásztorok, e. m. tanácsbírók. D. u. 6—1/2-ig: *A VII. tc. ismertetése*. Előadó: Gerzsenyi István zsákai lelkipásztor, e. m. számvevőszéki elnök. Felkért hozzászólók: Szabó Pál e. m. számvevő, bihari és Molnár Zoltán hegyközcsatári lelkipásztorok. Este 1/2-8-kor: Közös bibliatanulmányozás. *December 9-én*, d. e. 9—11-ig: „*Aktuális dogmatikai kérdések*” címen előadást tart: Dr. Vasady Béla debreceni egyetemi tanár, hittudomány kari dékán, a tiszántúli egyházkerület lelkészképzőintézetének igazgatója. Felkért hozzászólók: Boda Ferenc biharkeresztesi és Magyarai Vince hegyközcsatári lelkipásztorok. D. e. 11—12-ig: „*A falusi lelkipásztor szociális feladatai*” címen előadást tart: Balla Árpád budapesti sajtó-lelkész, a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség főtitkára. Déli 1/2-1-kor: *Záró áhítat*. Tartja: Csávás Sándor missziói előadó, a konferencia rendezője. A konferenciát berekeszti: Vadai Béla esperes, a konferencia elnöke.

Tanácsbíróválasztás a bihari egyházmegyében. Dr. Molnár Imre csongrádi főispán, a bihari egyházmegye volt tanácsbírája a nagyszalontai egyházmegye gondnokává választatott meg. Ennek következtében a bihari egyházmegye tanácsbíróválasztásáról, valamint egyházkerületi képviselői tisztségéről lemondott. Az egyházmegye 42 egyházközsége az elrendelt szavazások alkalmával szavazatát egyhangúlag Dr. Martsa Dénes kir. tanfelügyelő, tanügyi tanácsosra adta le.

Nyeste István nagyváradai-réti egyházközség segédlelkészét december 19-én iktatja be hegyközcsatári lelkipásztori tisztségébe Vadai Béla esperes.

DEBRECENI EGYHÁZMEGYE.

Vasárnapi iskolai vezetőképző tanfolyam volt Konyáron nov. 8—11. napjain. Résztvettek Derecske, Tépe, Esztár, Pocsaj és Konyár gyülekezeteiből összesen 31-en. A résztvevők között 26-an voltak olyan komoly leányköri tagok, akik vagy vezetnek már vasárnapi iskolát, vagy a jövőben szándékoznak vezetni. A tanfolyam előadói Nagy István, Dr. Tomay Dezső, Tamás Ferenc és vitéz Ury Ferenc voltak. Az elméleti oktatás mellett naponként volt mintatanítás is és biblióra, imaközösséggel. A tanfolyamon éreztük, hogy velünk volt Az, akinek a számára szeretnénk megnyerni a gyermekeket. Isten segítségével az egyházmegye más részein is próbálkozunk hasonló tanfolyamokkal alkalmas időben.

HEVESNAGYKUNSAGI EGYHÁZMEGYE.

Tiszaszentimre. néhai Szabó Sándor és neje néhai Végh Krisztina közös végrendelet alapján egyházunknak népoktatási célra alapítványt tettek. Az alapítvány áll: beltelkes lakóház 810 □-öles portával és 20 magyar hold földből. A nemesszívű házaspár emlékét Isten iránti hálaadással áldjuk. Templomunk belsejének renoválására, orgonánk újjáépítésére és villanybevezetésre eddig 5279 pengő adománya történt. Ebben egyetlen fillér gyűjtés sincs, csak azt az adományt fogadtuk el, amelyet a hívek önként hoztak be a lelkési hivatalba. A tervbevett munkálatok lassan bár, de előrehaladnak.

NAGYSZALONTAI EGYHÁZMEGYE.

A nagyszalontai egyházmegye Lelkészegyesülete nov. 16-án Nagyszalontán értekezletet tartott. Az értekezleten a Magyar Evangéliumi Munkásszövetség két illusztris küldötte: Gáspár Béla főtitkár és Balla Árpád lelkipásztorok előadást tartottak a Szövetség célkitűzéseiről. Az értekezletet Percz István esperes, a Lelkészegyesület elnöke bibliolvasással és imádsággal kezdte, majd rövid, de igen tartalmas beszéddel megnyitotta. Az első előadást Gáspár Béla tartotta. Előadása valóságos tetemrehívás volt. Vázolta református népünk elesettségét, elhanyagoltságát. Majd azt a hatalmas munkát, amit az Akció Katolika s a Kalot végez a római kath. vidékeken a földműves, ipari és mezőgazdasági munkások között. — Elmondta, mi a MEMSZ célja. Nem pártpolitika. Eddig bizonyos helyekről azzal vádolták az egyházat, hogy a mindenkori kormányok szolgái, a szociáldemokrácia pedig azzal, hogy a kapitalizmus bérence. A MEMSZ egyetlen politikai pártot nem szolgál. Pártokon felül keresi azokat, akik elvesztek. Egyedül

Krisztust akarja szolgálni. A MEMSZ a protestáns dolgozók szolgáló közössége, hogy a magyar protestáns dolgozókat szellemileg és anyagilag felemelje. Benne egyformán helyet foglalnak a szellemi, ipari és agrármunkások. A katolikus egyház már beszervezte a dolgozó munkásságot, sőt nem egy helyen a protestáns munkásságot is. A református egyház lemaradt. Rámutatott a református egyház súlyos mulasztására ezen a téren. Mit akar a MEMSZ? Új rendet, új szociális igazságot, pozitív fajvédelmet, erős nemzeti birodalmat, a dolgozók millióinak felemelését, de nem karitatív eszközökkel. Hirdeti, hogy a hitetlen kapitalizmust meg kell törni, hirdeti a társadalmi különbségek kiegyenlítését. Új értelmiségre is szükség van. Antiszociális értelmiség helyett szociális középosztályra van szükség, mely vállalja a dolgozókkal a közösséget és azok feladatainak megoldását. S mindezt nem másért csinálja, csak azért, mert ez evangéliumi kötelesség: „éheztem és ennem adtatok...“ A tartalomban és előadásban is hatalmas beszéd valósággal meg rázta a hallgatóságot. Balla Árpád tartotta meg azután előadását. Gyakorlati sikra tette át a három kérdést: 1. Mit végzett? 2. Mit kell elvégeznie? 3. Mit kíván tőletek a MEMSZ? Kétirányú a MEMSZ munkája: az egyik a nevelő, felvilágosító, propaganda, a másik: gyakorlati. Ezután gyakorlati tanácsokat adott. A két kiküldött teljes munkát végzett. Az értekezlet egyhangúlag kimondotta, hogy feltétlenül szükségesnek tartja az egyes egyházakban a helyi csoportok megalakítását s felkérték az előadókat, hogy az egyházmegye minden egyházát látogassák meg. Ők ezt örömmel vállalták. A látogatásokra rövidesen sor kerül. Énekléssel ért véget az eredményes, gazdag értekezlet.

I R O D A L O M

„Mezőben elrejtett kincs“ címen jelent meg a Konvent hivatalos kiadásában az 1943—44. évi Belmissziói Útmutató. Az elmúlt hét folyamán a lelkészi hivatalok posta útján kézhez vették. Örömmel üdvözljük a tartalmas és terjedelmes új kötetet, mely méltán sorakozik az előző évekhez. A szerkesztés gondos munkáját Muraközy Gyula, a konventi missziói bizottság előadója végezte (most második ben); átnézték Főző László a tiszáninneri és Tamás Ferenc a tiszántúli egyházkerületek missziói előadói. A gazdag kötetet futólag átnéztük; egyes részleteire majd még visszatérünk (igenesak elrészletezve: a Krónika rovatban). Már most megállapítunk két dolgot: örömmel üdvözljük a kötet végén a kijelölt vásárnapok taxatív felsorolását; másfelől sajnálattal nélkülözzük *most is* a részletes tartalomjegyzéket! Ezt öt év óta emlegetjük és panaszba tesszük, de a szerkesztőség mindaddig nem vette figyelembe.

Bányai László: Négyszemközt József Attilával (Körmeny-kiadás). A könyv nem regény, nem is életrajz, hanem védőbeszéd József Attila mellett. Az író hangsúlyozza, hogy az igazság vezet megállapításában, de kételkednünk kell benne, mert egy rendszertelen élet minden csapongására talál valami mentséget. Maga jelenti ki; célja, hogy csöndre intse a lármázókat, s hogy „szájára tegye a kezét minden hangoskodónak: hallgasson el a vád, mely bírálja és számonkéri...“ Érdeme a munkának, hogy igyekszik a költő támadható tulajdonságait és cselekedeteit egyenként mérlegre tenni, de természetesen csak azért, hogy József Attila javára dőljön az el. Mintha a költővel együtt mondaná: „Mondj valamit és én majd megcáfollak.“

A József (Josifu-Józsefi) család életét két szakaszra osztja: „Az első szakasz József Áron ferencvárosi szappanfőző munkás családalapításától Dr. Makai Ödön (József Jolán első férje) megjelenéséig terjed s a második szakasz innen kezdődőleg (József) Attila haláláig tart.“ A könyv azonban csak a második szakasz utolsó hét esztendejéről szól, amikor az író, mint József Jolán második férje, József Attilával családi kapcsolatban állott.

Anélkül, hogy a József Attila alakja és költészete körül feltámadt vitába beleszólani akarnánk, megállapíthatjuk, hogy a védőbeszéd egy-egy helyen sikerült. Inkább az embert akarja, ha nem is vonzóvá tenni, csak megértetni és nem a költőt. Pedig az utóbbi hálásabb feladat lett volna. Az író előadásmódja rapszódikus. Eredeti kifejezésmódra törekszik és így támadnak egészen új szavai, mint: kutaszkodott, csemcsegett, ücsörögtünk stb. Megláthatjuk benne a kezdő író küzdelmét az egyéni és mégis kiegyensúlyozott kifejezésformáért; mint emberi dokumentum, ez a könyv mindenestre figyelemébresztő alkotás. **ÖJ.**

Karácsonyi színdarab. Újabb kiadásban jelent meg Dr. Szabó Lajos nagyváradai lelképásztor, egyházmegyei főjegyző „Karácsonyi Történet“ című háromfelvonásos, vallásos tárgyú színműve. Nőszövetségi és Férfiszövetségi munkák elindítására rendkívül megfelelő. Megszerezhető a szerzőnél (Nagyvárad, Árpád Vezér-út 6) nyolc pengő előzetes elküldése mellett, amiben az előadás joga is benne lesz. A tiszta bevétel teljes egészében templomépítési célt szolgál.

Hall Caine: Krisztus élete. Fordítja Máthé Elek theologiai m. tanár, kiskunhalasi református lelképásztor. — Megjelenik 1943 karácsony előtt. A könyv kiadói a következő híradással indítják el a nagyígéretű könyvet: „Amikor oly nagy és nehéz feladatot vállaltunk magunkra, amilyen ennek a mélyenszántó, a lélek zugaiba ható hatalmas műnek a kiadása, a művelt olvasó lelki szükségletét véltük kielégíteni. A megpróbáltatások óráiban „jó pásztor“-ról olvasni, aki „életét adja a juhokért“, oly erő- és vigaszforrás, amely megacélozza az izmokat, hitet önt a kételkedőkbe és reménységet ad a csüggedőknek. A vallásos, igaz istenhittel hívő Hall Caine áhitattal, szeretettel követi a Megváltó földi életének minden mozzanatát; az ő hiú, szeretettől és áhitattól sugárzó útmutatása, amely egyformán ment Renan racionalista hidegségétől és Papini miszticizmusától, közelebb hozza a ma emberéhez Isten „szerelmeletes Fiát“. Amikor művét megjelentetjük magyar nyelven, módot akarunk adni a magyar olvasóközönségnek, hogy együtt higgyen, reméljen és elmélkedjék ezzel a magabizálló, bizó, keresztyéni emberi elmével. Ezt a hatalmas művet Máthé Elek theologiai m. tanár gondos és hozzáértő művészi fordításában jelentjük meg.“ — A mű terjedelme körülbelül 1280 oldal. Kétféle kiadásban jelenik meg: I. Három kötetben félévazonkötésben. II. Biblianyomó papíron, egy kötetben, műbőr-kötésben. Úgy a háromkötetes, mint az egykötetes kiadás bolti ára 80—P. — A kiadó törekvése az, hogy mindenkinek módjában legyen megszerezni ezt az örökbecsű könyvet, tehát kedvezményes előjegyzési árat állapított meg, amely kedvezményes ár négy részletben törleszthető. A kedvezményes ár 60—P. Ez a kedvezményes ár szeptember, október, november és december hónapokban 15—15 pengővel törleszthető. — Az utolsó lefizetés beérkezése után az előjegyzők bérmentve kapják meg a könyvet. Előjegyzéseket elfogad bármely magyarországi könyvkereskedő vagy a kiadó (Renaissance könyvkiadó, Budapest, V., Szent István-körút 30. sz.).

H A L O T T A I N K

Veress László krasznaszentmiklósi református lelképásztor, a megszállás alatt lévő nagykarolyi egyházmegye tanácsbírója s pénztárnoka — életének 49. házasságának 18. s lelkészi szolgálatának 19. évében — 1943 november 15-én, keresztyéni türelemmel viselt hosszas betegség után visszaköltözött az ő Urához, akit oly nagy hűséggel szolgált... November 17-én helyezték a megfáradt szolgát örök pihenőre a krasznaszentmiklósi temetőben. Temetési szertartást a templomban Gönczy Sándor nagykarolyi lelképásztor, a sírnál pedig Szabó Géza királydaróci lelképásztor végezte. Az egyházmegye részéről Takács János nyirmegyesi lelképásztor mondott búcsúztatót. Áldott legyen a hű szolgáló emléke.

K R Ó N I K A

ŐSZINTE BESZÉD

Az utóbbi időben a rádióban vasárnap reggelenként ilyen címen különböző tárgyú komoly felolvasást tartanak. Ezek valamennyije nemcsak komoly, de tanulságos is. Ilyen komoly őszinteséggel szeretnék én most a vasárnapi iskoláról valamit mondani. Úgy tudom, a debreceni egyházmegye valamennyi valláspedagógiai szemináriumán a közelmúltban szó esett a vasárnapi iskoláról. Én magam is résztvettem egy ilyen, s ezenkívül is sokat beszélgettünk ezekről a kérdésekről.

Mi, akiknek hivatalos kötelességünk nemcsak a saját, de más egyháznak is egyebek között a vasárnapi iskolai munkájával foglalkozni, azt tapasztaljuk, hogy ezen a téren is baj van. Statisztikára dolgozunk, papirosunkat végezzük sokszor, magunkat állatjuk, hogy végezzük a munkát, pedig nem egészen úgy áll a dolog. Különösen tapasztaljuk ezt akkor, amikor az egyes gyülekezeteket meglátogatjuk és ott személyesen próbálunk meggyőződni a dolgok folyásáról. Milyen más a papirosjelentés és milyen más a valóság. Állítom, hogy még ma is vannak tanítók, sőt lelkipásztorok is, akik nincsenek tisztában még ma sem azzal, hogy mi tulajdonképpen a vasárnapi iskolai munka, ellenére annak, hogy az utóbbi időben több ilyen irányú munka jelent már meg. Legutóbb is nem kisebb embernek, mint Dr. Makkai Sándor egyetemi professzornak jelent meg egy tanulmánya Dr. Tomay Dezső: „Jézus élete” c. vasárnapi iskolai tanításokat magában foglaló munkájában. A vasárnapi iskolai órákat sokszor szombaton vagy hétfőn, csak sebtiben, de nem elég lelkiismeretességgel tartják több helyen. — A vasárnapi iskolai munka itt dőngöl a falak előtt és el szeretné foglalni az őt megillető helyet. Kezdünk lassanként ráébredni, hogy ez a munka nagyobb lelkiismeretességet megérdemel. Mintha csak most akarna a tulajdonképpeni vasárnapi iskolai munka — kevés kivételtől eltekintve — kibontakozni. Milyen jó lenne, ha ez a kibontakozás aztán végérvényesen kibontakozás lenne.

Tény az, hogy a vasárnapi iskolai munkát sem a vezetőre, sem a gyermekekre ráerőszakolni nem lehet. A vasárnapi iskolai foglalkozás csak teljesen önkéntes munka lehet. Mivel a vasárnapi iskolai munka eddig nem egészen önkéntes munka volt, nem is lehetett meg a kívánt eredmény. Én úgy szeretném, ha a vasárnapi iskolai munka teljesen önkéntes vállalkozás lenne a lelkipásztorok irányítása mellett. Ne legyen a vasárnapi iskolai vezetés senkire sem rákényszerítve. Viszont mi, lelkipásztorok, az egyház hivatalos vezetői, tanítók és mások vegyük a vasárnapi iskolai munkát halálos komolysággal. Lássuk benne azt a talajt, amelyből majd kisarjadzik az ifjú-sági egyesület, a leánykör s később a gyülekezet. A vasárnapi iskola legyen a szülei ház mellett a bölcső, a gyökér, s innen nőjjenek ki majdán a hajtások, amelyek később terebélyes, életerős jává nőnek. Mi, gyülekezeti lelkipásztorok, vegyük ezt a munkát nagyon a kezünkbe, hiszen a mi számunkra, a gyülekezet számára nőnek benne a gyermekek a Jézus Krisztus ismeretében. Ne mondja közlünk senki sem, hogy nem értek hozzá. Ma már Istennek hála, több munka is tájékoztat bennünket erről. Ne a látszatra, ne a statisztikára dolgozzunk, hanem az örökkévaló Isten számára.

(Konyár.)

Vitéz Úry Ferenc.

Lelkészek kedvezményes vasúti igazolványa. A Kereskedelemügyi Miniszter úr intézkedése folytán kedvezményes félárú vasúti igazolványt kaphatnak ezután a lelkészek és családtagjaik is minden hónapban egyszer. Lelkészi Hivatal bélyegzőjével ellátott bélyegtelen kérés adandó be a m. kir. Kereskedelemügyi Minisztériumhoz (kedvezményes jegyosztály) Budapest, Fő-u. 2. sz. A kérvényhez kiállítás díj fejében annyiszor kettő pengős okmánybélyeg esatolandó, ahány részére igazolvány kéretik. — Útirány lehet állomástól állomásig, vagy országhatártól országhatárig, s a kérvényben mindig jelendő, hogy melyik hónapra szóljon az igazolvány, ami szükség esetén minden hónapban külön kérendő. — A kérvény elég gyorsan nyer elintézés, mégis ajánlatos jóelőre beküldeni. — Ezt a híradást a „Lelkészegyesület” című lap folyó évi 42. számából vettük át; ugyanezen lap folyó évi nov. 6-i 44. számában a következő pótlás adatott

közre: Lapunk 42. számának 143. lapján megjelent hírdetésünket két szempontból kell kiegészítenünk. A kedvezményt ugyanis segédlelkészek is megkaphatják, az előírt kiállítás díjat pedig nem okmánybélyegben, hanem kifejezetten 2-30 P értékű postabélyegben kell megküldeni.

Tanári székfoglalók. Lapunk multheti számában, nyilvánvalóan téves információ alapján, hibásan közöltük azt, hogy mikor is volt az utolsó tanári székfoglaló-ünnepély a debreceni Kollégiumban. Most megkaptuk a helyes információt a legilletékesebb kezekből s örömmel közöljük az itt következő adatokat:

1. 1916 március 11-én öt kollégiumi tanár tartott székfoglalót, és pedig Erdős Károly: A Didaché kora; Barcza József: A költői igazságszolgáltatás; Dr. Benigny Gyula: A keletturkesztáni ásatások indogermán szempontból; Dékán Sámuel: Az idegen nyelvek tanítása; Gáspár Albert: A Röntgen-sugarak elméleti magyarázata és gyakorlati jelentősége címmel. (Lásd Kollégiumi Évkönyv, 1915—16. évfolyam 47. lapján.)

2. 1916 dec. 9-én tartotta székfoglalóját Varga Zsigmond: A bibliai őstörténetek újabb kritikai megvilágítása címmel. (Lásd 1916—17. évf. Kollégiumi Évkönyv 65. lapján.)

3. 1918 február 13-án Dr. Frick József: Arany János tanári és nevelői munkásságáról értekezett. (Lásd Gimnáziumi Értesítő, 1917—18. évf. 73. lap szerint.)

4. 1918 február 23-án négy tanítóképzőintézet tanár: Dr. Varga Jenő: A magyar néptanító hivatása; Péterffy László: A lapp határozók rendszere; Dr. Novák József: A német nyelv és irodalom tanítása a tanítóképzőintézetben; Vizely Gábor: Kerekes Ferenc és null számvetése. (Lásd a tanítóképzőintézet 1917—18. évi Értesítője 11. lapján.) — Megjegyzem, hogy valószínűleg a Frick Józsefé is egyszerre tartatott e négy tanítóképzős tanárral, csak tévedésből van két dátum.

5. 1920 március 20-án tartották székfoglalójukat: Dr. Bartha Károly: A nép nyelvéről és az iskoláról; Bartsch József: A hasznos baktériumokról címen, amint a tanítóképzőintézet 1919—20. évi Értesítőjének 3. lapján olvasható.

Köszönet illesse Dr. Péter Zoltán kollégiumi igazgatótestvérünket, hogy e kérdésben világosságot derített. (Szerk.)

HIVATALOS ÉRTESETÉS

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

1507—1943. szám. TÁRGY: Azonossági szám kiterjesztése a felekezeti anyakönyvekre.

KÖRLEVÉL

az alább felsorolt egyházközségek lelkipásztoraihoz.

A Debreceni Protestáns Lap ezévi 17. számában 142. oldalon közzétett hivatalos értesítés pótlásaként közlöm az alább felsorolt egyházközségek azonossági számait azzal az utasítással, hogy az azonossági számot az 1870—1895. évek között született egyénekről jövőben kiadandó születési, illetve keresztelési anyakönyvi kivonatokon feltétlenül fel kell tüntetni.

1. Alsószaboles-Hajdúvidéki református egyházmegye.

Hajdúdorog 1003-21

2. Beregi református egyházmegye.

Beregdaróc 2199-22
Beregsurány 2199-21
Csetfalva 3605-22
Dercen 3615-21
Hetyén 3606-22
Kajdanó 4153-22
Nagyborzsova 3611-22
Sárosoroszi 3605-23
Zápszony 3606-24

5. Debreceni református egyházmegye.

Bakonszeg	0351-21
Báránd	0398-21
Berettyóújfalu	0353-21
Biharnagybajom	0399-21
Bihartorda	0400-21
Dancsháza	0400-22

9. Máramaros-Ugoesai református egyházmegye.

Dabolc	5127-21
Kisbábony	5128-21
Nagybocskó	4215-21

Debrecenben, 1943 november 18.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.
5229—1943. szám.

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű iskolaszéki elnök urakhoz.

A m. kir. belügyminiszter úr 369,537—1943. XVII. szám alatt elrendelte, hogy az óvónők működésének megkezdésére vonatkozó jelentéshez minden esetben csatolandó az óvónő fogadalmi okmánya, mert ennek elmulasztása esetén az óvónő államsegélyét a miniszter úr nem utalja ki. Felhívom azért a nagytiszteletű iskolaszéki elnök urakat, hogy az óvónőktől működésük megkezdésekor azonnal vegyék ki a fogadalmat s az óvónő működésének megkezdésére vonatkozó jelentéshez minden esetben csatolják az óvónő fogadalmi okmányát.

Debrecen, 1943 november 20.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

5279—1943. szám.

TÁRGY: Iskolák légoltalmi rádió-riasztószolgálatának megszervezése.

KÖRLEVÉL

a közép- és középfokú iskoláink tekintetes igazgatóságaihoz és a nagytiszteletű iskolaszéki elnök urakhoz.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 9410—1943. IX. ü. o. sz. a. intézkedett az iskolák légoltalmi rádió-riasztószolgálatának megszervezéséről és hasonló intézkedésre az egyházi főhatóságokat is felkérte.

A miniszter úr fenti számú leiratára hivatkozással a tanulóifjúság és a tantestületek légvédelmi készütség alatti biztonságáról és az oktatás további rendjéről a következőképpen rendelkezem:

I. Azokban a városokban, községekben, amelyekben a hatósági légoltalmi riasztószolgálat szíriénak, gyári kürtök, harangok félreverése stb. által meg van szervezve:

a) A tanítást az iskolákban a riadó elhangzásáig folytatni kell, ha az iskola a tanulók és tanárok létszámának megfelelő méretű óvóhellyel rendelkezik.

A hatóság részéről felülvizsgált és jóváhagyott óvóhellyel rendelkező iskolákba tanítás céljából áttelepíthetők óvóhellyel nem rendelkező iskolák. Ilyen esetben az oktatás váltakozva oly módon történjék, hogy az egyik héten az egyik intézet, a másik héten pedig a másik intézet növendékei részesüljenek délelőtti tanításban.

b) Ha azonban az iskola óvóhellyel egyáltalában nem, vagy az előírtnál kisebb méretűvel rendelkezik, az iskolai rádió-riasztószolgálatot kell bevezetni.

Felhívom e városokban, községekben működő és megfelelő óvóhellyel nem rendelkező iskolák igazgatóit, hogy az iskolai riasztóügyi szolgálatot az alábbi módokat szerinti, haladéktalanul szervezzék meg és az iskola rádiókészülékét a tanítás megkezdése előtt 30 perccel állítsák be „Budapest I.” (5495 hullámhosszon) vételére.

A riasztóügyi szolgálatot előre megállapított terv szerint legalább két-két személy — több egymástól távol fekvő épületben elhelyezett iskolánál egy-egy személlyel több — lássa el. Az ügyeleti szolgálat tartama egyhuzamban a két órát ne haladja meg. Az ügyeletet teljesítők közül

az egyik a rádió adásának figyelője (lehetőleg tanár, tanító, műhelyoktató, altiszt, szükség esetén idősebb tanuló) legyen, a beosztott, illetve beosztottak (altiszt, tanuló) küldöncszolgálatot teljesítsenek.

Amennyiben valamelyik iskola nem rendelkezik rádiókészülékkel, felhívom az iskola igazgatóját, hogy a készülék kiutalását közvetlenül a vallás- és közoktatásügyi minisztérium IX. ügyosztályához intézett felterjesztésben kérje. Felterjesztésében tüntesse fel, hogy hálózati áram van-e az iskolában és pedig egyen- vagy váltóáram és az milyen feszültségű.

A minisztérium által kiutalandó rádiókészülékek szállításaig az iskola igazgatója a tanítási idő tartamára használatra önként átengedett rádiókészülékkel lássa el az ügyeleti szolgálatot.

Amint a rádió az adást: „Műsorunkat bizonytalan időre megszakítjuk” közléssel beszünteti, az ügyeletes rádiófigyelő erről az iskola igazgatójának, illetve távollétében helyettesének — a beosztott küldönc útján — haladéktalanul jelentést tesz.

Az iskola igazgatója vagy helyettese a tanítás ideje alatt az iskola épületét nem hagyhatja el. Tartózkodási helyét az ügyeletes figyelővel köteles mindig közölni.

Az igazgató vagy helyettese a rádióadás beszüntetéséről kapott jelentés után a tanítást mindenütt azonnal szüntesse be és az iskolaépület kiürítését az írásban előre elkészített és alább részletezett elvek szerint — a küldönc, vagy küldöncök közreműködésével — hajtsa végre:

1. azokat a tanulókat, akik az iskolától gyalogosan legfeljebb 20 percnyi távolságra laknak és gondviselőjük a tanítás ideje alatt otthon tartózkodik, hazaküldi;

2. a 20 percnyi távolságnál messzebb lakó, vagy gondviselőik távolléte miatt hazamenni nem tudó, valamint a vidékről bejáró tanulókat — a riadójel elhangzásakor — az iskola óvóhelyére vezeti;

3. ha az iskola óvóhelye oly kisméretű, hogy a fenti tanulók nem helyezhetők el abban, vagy az iskolának egyáltalában nincsen óvóhelye, a fennmaradó tanulók az iskolához közelebb lakó tanulókhöz csatlakozva — az előre megállapított terv szerint — azok lakására vonulnak. A tanulók oly módon osztandók szét, hogy a közelebb fekvő tanulók családjához legfeljebb két-két fennmaradó tanuló kerüljön;

4. amennyiben a távollakó tanulókat a fenti módon családoknál nem lehetne elhelyezni, ezeket egy vagy több csoportba osztva — tanárok, tanítók stb. felügyelete mellett — a hatóság által az iskola közelébe kijelölt nyilvános óvóhelyre kell vezetni. A felügyeletet az igazgató kijelölése szerint elsősorban nem családok tanároknak (tanítóknak) kell ellátniuk. A felügyeletre ki nem jelölt tanárok az iskolaépületet elhagyhatják, ha számukra az iskola légoltalmi készütségi terve nem jelöl ki szolgálatot.

A tanításnak légoltalmi okokból történt megszüntetése esetében az iskolából egyenként vagy csoportosan távozó tanulók — fegyelmi vétség terhe mellett — kötelesek az utcán való futás, zajongás, csoportosulás, álldogálás teljes elkerülésével azonnal haza-, illetve az igazgató által kijelölt helyre sietni.

Az iskola igazgatója megfelelő módon köteles gondoskodni az iskola óvóhelyén elhelyezendő, vagy nyilvános óvóhelyre csoportosan elvonuló tanulóknak — a légvédelmi riadó megszólalásáig történő — foglalkoztatásáról.

Jóllehet a hatósági riasztószolgálat a riasztást megszüntette, a légiveszély csak a rádió műsoradásának újbóli megkezdésével tekintendő megszüntetnek. Ezzel kapcsolatban különösképpen figyelmeztetni kell a vidékről vasúttal bejáró tanulókat arra, hogy a légiveszély elmúltáig a pályaudvarra nem mehetnek.

A légiveszély megszűnte után az iskolából lakóházi óvóhelyekre eltávozott tanulóknak nem kell visszatérniük az iskolába. Az iskolai-nyilvános óvóhelyen csoportosan elhelyezett vagy esetleg — a légiveszély megszűnése után — az iskolába visszatérő tanulókat a tanítási idő végéig tanári felügyelet mellett foglalkoztatni kell. A tanításról légiveszély miatt elmaradó tanulók mulasztását nem szabad igazolatlan mulasztásnak tekinteni.

E rendelet alapján valamennyi érdekelt iskola sürgősen köteles riasztógyakorlatot tartani és azt addig ismétetni, míg a gyakorlat teljesen zavartalanul nem bonyolódik el.

II. Azokban a községekben, tanyákon, ahol a hatósági riasztószolgálat nincsen megszervezve, a tanítást valamennyi iskolafajnál — további intézkedésig — folytatni kell.

Végül felhívom közép- és középfokú iskoláink igazgató-ságait és a nagytiszteletű iskolaszéki elnök urakat, hogy az igazgatók (vezetőtanítók) az iskola minden tanulójáról, tanáráról, az épületben bennlakó személyekről — a légvédelmi riadó alatti tartózkodási helyük feltüntetésével — három példányban készítsenek kimutatást. A kimutatás egyik példánya az iskola légvédelmi riadó- és készültségi tervéhez csatolandó, a másodpéldányt az iskola igazgatója riadó esetén az óvóhelyre vigye magával, a harmadik példányt az osztályfőnök (beosztott tanító) őrizze meg.

Debrecen, 1943 november 20.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNYEK

Minden pályázati hirdetményt egyházkerületünk hivatalos lapjában: a *Debreceni Protestáns Lapban* közzé kell tenni és a **Kiadóhivatal** címére (Debrecen, Kálvin-tér 17., Püspöki hivatal, Postafiók 65.) kell beküldeni.

Hirdetési díj szavanként 10 fillér. Legkisebb hirdetési díj 2 P.

Berettyóújfalui református polgári leányiskolája pályázatot hirdet egy lemondás folytán megüresedett mennyiség-tan-természettan szakos *tanári* állásra. Pályázhatnak protestáns vallású polgári vagy középiskolai nőtanárok. Az állás államsegélyes, így a megválasztottat állásában a vallás- és közoktatásügyi miniszter erősíti meg. Előlépés, illetmény az állami tanárokéval azonos. Költözési díjként félhavi fizetést térít az iskola. Az igazgatótanácshoz intézett kérvényt az intézet igazgatóságához a hirdetés megjelenésétől számított 21 napon belül kell beküldeni. A megválasztott azonnal szolgálatba lép.

A makói református polgári fiúiskola igazgatótanácsa egy halálozás folytán megüresedett, miniszteri jóváhagyáshoz kötött, államsegélyes, végleges *tanári (szaktanítói)* állásra pályázatot hirdet; egy másik üres állásra és egy kétéves katonai szolgálaton lévő *tanára helyére* pedig óradókat keres, akik közül az egyik megfelelő szak- és képesítés esetén szintén véglegesíthető. Eddigi szolgálati évek mindhárom állásnál beszámítanak. Elsősorban okleveles német, számtan, fizika, torna, mezőgazdaságtan szakos tanárok, ilyenek hiányában e szakra készülő tanárjelöltek, vagy a 9150-es VKM-rendeletnek megfelelő tanítók pályázatukat oklevéllel, erkölcsi, illetőségi, származási, működési (férfiak katonai) bizonyítványokkal felszerelve dec. 15-ig nyújthatják be az Igazgatóságához. Bővebb tájékoztató, felvilágosítás levélben kapható.

Nagyrábé református egyházközsége pályázatot hirdet nyugdíjazás folytán megüresedett *III. sz. tanítói* állásra. Kötelesség, fizetés törvényes. Lakás természetben. Nők is pályázhatnak. Határidő 21 nap. Szabályszerűen felszerelt pályázatok Református Iskolaszék, Nagyrábé, Bihar vm. címre küldendők.

Nyírparasznya református egyházközsége pályázatot hirdet *organista-kántortanítói* állásra. Fizetése 34 értékegység. Kötelessége törvényszerű. Teljesen modern lakás, szép kerttel. Pályázhatnak nők is. Pályázatok Református Lelkészi Hivatal, Nyírparasznya, Szatmár m. címre küldendők.

A tunyogi református egyház presbitériuma pályázatot hirdet a lemondás folytán megüresedett *férfitanítói* állásra. Díjlevél: a mindenkori kezdőtanítói fizetés 30%-a készpénzben az egyház pénztárából, két szoba konyha, kamara és pincés lakás nagy kerttel, a többi államsegély. Kötelesség: a reábizott osztályok — jelenben a III—IV. — vezetése, kántor helyettesítése, gyülekezeti missziói munkákban segédkezés, 80 P beruházás megváltása kötelező. Az iskola háromtanerős. A községben villanyvilágítás, vasútállomás és posta is van. Pályázati határidő december 21. Pályázatok Református Lelkészi Hivatal, Tunyog címre küldendők.

TARTALOM:

Donum Lachrymarum. Révész Imre püspök igehirdetése lelkészszentelés alkalmából 1943 november 24.
Bartha Tibor: A felszentelt ifjú lelkészek nevében mondott köszönet
Baja Mihály: Papszentelés
U. S.: Egyházkerületi közgyűlés
Hírek az egyházmegegyéből — Irodalom — Halottaink — Krónika — Hivatalos értesítés.

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata. 1943—2740.

Főzéshez, fürdéshez, szobafűtéshez

A Gáz

a legjobb, legolcsóbb, legtisztább
a legkényelmesebb;
a leggyorsabban kezelhető;
melege pontosan szabályozható;
számlaértéke egy hónappal későbbben fizetendő.

Főzők, tűzhelyek, autogeyserek, fürdő- és fűtőkályhák olcsón kaphatók.
Díjta a n felvilágosítások, készülékek bemutatása, költségvetés.

BATTHYÁNY-UTCA 17. SZ.
Telefon: 28-53. sz.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS
VILÁGÍTÁSI VÁLLALATA.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedés
DEBRECEN
TELEFON: 20-06 és 15-48

Alapította:
Sesztina János
1819-ben.

IPARI, MEZŐGAZDASÁGI, HÁZTARTÁSI,
GÁZOLTALMI és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben

Erenc József-út 16.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával.
Betéteket legelőnyösebben gyümölcsösztet és azonnal kifizet.

KÖLCÖNÖKET ÁLLANDÓAN FOLYÓSÍT.
Telefonok: 17-70 és 22-32.

Papi palástot és süveget

a közismert, közkedvelt hivatalos O. R. L. E. palástokat
jutányos áron készíti

Szenási Sándor

Hódmezővásárhely, Tavasz-u. 20. sz.

JÓ MINŐSÉG! PONTOS MUNKA! KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!
Református iparos.

A "TAKARÉKOSSÁG" Kereskedelmi Rt.

kötelékébe tartozó cégek ma is változatlan feltételek mellett s zavartalanul állanak rendelkezésére mindazon mt. vásárlóknak, kik mindenkori pontos fizetményeik igazolására érvényes vásárlási utalvánnyal rendelkeznek!

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA

ORGONA- ÉS HARMÓNiumGYÁR RT.
PÉCS, József-u. 30. TELEFON: 17-14.

Fiókhelyem: Rákospalota, Pázmány-utca 72. sz.

Telefon: Budapest, 494-497. Új orgonák, mindennemű javítás és átépítés. Kitűnő hangú harmóniumok. Méltányos feltételek, művészi kivitel.

